

Proiect de Normă privind asigurările auto din România

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 17 alin. (2) și ale art. 43 alin. (1) lit. a) – h), j) și lit. l) – n) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de _____,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă:

Titlul I – Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. – Prevederi generale

- (1) Prezenta normă reglementează:
- a) elementele contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie, denumit în continuare contract RCA;
 - b) formatul poliței de asigurare RCA;
 - c) condițiile și criteriile de autorizare a asigurătorului pentru practicarea asigurării RCA;

- d) procesul privind avizarea, constatarea prejudiciilor și lichidarea dosarului de daună;
- e) sistemul *bonus-malus* și criteriile de aplicare ale acestuia;
- f) forma, dimensiunile, conținutul și procedurile privind utilizarea formularului de Constatare amiabilă de accident;
- g) procesul de avizare și înregistrare, obligațiile și responsabilitățile personalului care efectuează constatarea daunelor;
- h) modalitatea de decontare directă;
- i) lista documentelor necesare soluționării cererii de despăgubire;
- j) prevederi aplicabile asiguraților cu risc ridicat;
- k) criterii de risc, indici de încărcare, coeficienți de majorare și/sau corecție ori alte instrumente de ajustare utilizate în calculul tarifului de primă.

(2) Condițiile contractuale minime obligatorii pentru asigurarea RCA sunt stabilite de Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, denumită în continuare Legea nr. 132/2017 și de reglementările Autorității de Supraveghere Financiară, emise în aplicarea acesteia.

Art. 2. – Definiții și acronime

(1) În înțelesul prezentei norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. activitatea de constatare daune – activitate independentă, externă sau în cadrul unui asigurător, realizată prin intermediul specialiștilor constatare daune, care au ca atribuții identificarea elementelor avariate ca urmare a unor riscuri acoperite prin contractul RCA și stabilirea soluțiilor tehnice de readucere la starea de dinaintea evenimentului;

2. activitatea de lichidare daune – activitate instituită de un asigurator, realizată prin intermediul specialiștilor lichidare daune, care au ca atribuții evaluarea cuantumului despăgubirii și stabilirea dreptului la despăgubire;
3. emitere electronică - subscrierea contractului RCA simultan cu înregistrarea și stocarea instantanee în sistemul informatic al asiguratorului RCA a datelor și informațiilor cuprinse în contractul RCA;
4. epavă – vehiculul avariat încadrat în daună totală economică;
5. funcția de instrumentare daune – funcție instituită de un asigurator cu atribuții de constatare și lichidare a daunelor care poate fi externalizată total sau parțial în conformitate cu prevederile legale;
6. proprietar/coproprietar al vehiculului - persoana fizică sau juridică înscrisă în documentele de identitate ale vehiculului sau în alte înscrisuri doveditoare ale dreptului de proprietate;
7. sisteme de evaluare specializate – aplicație informatică care se bazează pe un ansamblu de date, metode și algoritmi de calcul care este utilizat ca suport în stabilirea costurilor de reparație a vehiculelor și bunurilor avariate, precum și/sau la stabilirea valorii de piață a acestora la data evenimentului;
8. specialist constatare daune – personal avizat de către A.S.F., independent profesional, cu atribuții de constatare daune din cadrul funcției de instrumentare daune conform politicilor scrise ale asiguratorilor;
9. specialist lichidare daune - inspector de specialitate daune din cadrul asiguratorului.

(2) În înțelesul prezentei norme, acronimele de mai jos au următoarele semnificații:

1. A.S.F. – Autoritatea de Supraveghere Financiară;
2. FGA – Fondul de Garantare a Asiguraților;
2. ISF – Institutul de Studii Financiare;
3. BAAR – Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România.

CAPITOLUL II

Procesul de autorizare

Art. 3. – Condițiile de autorizare și practicare a asigurării RCA

(1) Asigurătorii pot practica asigurarea RCA pe teritoriul României dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt autorizați în statul membru în care au sediul social pentru subscrierea riscurilor de răspundere civilă a vehiculelor, exclusiv răspunderea transportatorului;
- b) dispun de un reprezentant de despăgubiri în fiecare stat situat în limitele teritoriale de acoperire a asigurării RCA, definite la art. 2 pct. 18 din Legea nr. 132/2017;
- c) dispun de o structură adecvată atât pentru activitatea de contractare a asigurării RCA cât și pentru cea de constatare și lichidare daune;
- d) efectuează activitate de constatare a daunelor prin specialiști constatare daune pe întreg teritoriul României;
- e) efectuează activitate de lichidare a daunelor prin personal specializat propriu sau mandatat, pe întreg teritoriul României;
- f) dispun de dotare cu tehnică de calcul și software adecvate și de personal care să permită cel puțin:
 - (i) contractarea asigurării RCA;
 - (ii) ținerea unor evidențe cronologice detaliate privind încheierea, derularea și încetarea asigurării RCA;
 - (iii) gestionarea dosarelor de daună;
 - (iv) transmiterea în format electronic a informațiilor prevăzute la pct. (i)-(iii) către baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României;
- g) desfășoară activitatea de încheiere a asigurării obligatorii RCA la:

- (i) sediile principale sau secundare proprii sau ale intermediarilor de asigurări;
- (ii) sediile principale sau secundare ale asiguraților ori ale potențialilor asigurați persoane juridice;
- (iii) domiciliul sau, după caz, reședința asiguraților ori a potențialilor asigurați persoane fizice;
- h) dețin un program de reasigurare care garantează o reținere proprie prudentială;
- i) sunt membri ai BAAR.

(2) Condițiile prevăzute la alin. (1), sunt îndeplinite pe toată perioada de valabilitate a autorizării.

Art. 4. - Documentația

(1) În vederea autorizării pentru practicarea asigurării RCA, asiguratorii solicitanți depun la A.S.F. o cerere însoțită de următoarea documentație:

- a) documentația din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 lit. a);
- b) lista reprezentanților de despăgubiri prevăzuți la art. 3 alin. (1) lit. b);
- c) nota de fundamentare privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) – e);
- d) nota de fundamentare, care să cuprindă tarifele de primă pentru primii 2 ani și metodele actuariale de calcul utilizate pentru stabilirea tarifelor de primă, potrivit prevederilor art. 11 și o estimare a indicatorilor specifici pentru o perioadă de 5 ani;
- e) declarația conducătorului executiv al societății privind îndeplinirea condițiilor necesare respectării prevederilor art. 3 lit. f) și g);
- f) condițiile de reasigurare însoțite de o notă de fundamentare privind acoperirea.

(2) Documentația prevăzută la alin. (1) este aprobată și semnată de conducerea asiguratorului RCA.

(3) Asigurătorul cu sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene poate practica asigurarea RCA pe teritoriul României, cu respectarea legislației naționale în vigoare, de la data la care autoritatea competentă a statului membru de origine îi comunică confirmarea A.S.F. referitoare la primirea notificării privind intenția de exercitare a libertății de a presta servicii sau a dreptului de stabilire.

Art. 5. – Acordarea și retragerea autorizației

(1) A.S.F. decide acordarea autorizației pentru practicarea asigurării RCA în cazul în care constată îndeplinirea cerințelor legale, precum și a analizei indicatorilor care atestă faptul că asigurătorul poate gestiona această formă de asigurare cu respectarea prevederilor legale.

(2) Autorizația poate fi retrasă sau suspendată de către A.S.F., în condițiile legii precum și la solicitarea asigurătorului.

Capitolul III

Desfășurarea activității

Art. 6. – Transmiterea informațiilor

(1) Asigurătorii RCA comunică A.S.F. orice modificare și/sau completare a informațiilor transmise potrivit art. 4 alin. (1) și (2), cu 30 de zile înainte de data aplicării modificărilor sau completărilor.

(2) Asigurătorii RCA transmit A.S.F., în termen de 30 de zile de la data autorizării, dovada calității de membru BAAR.

Art. 7. – Baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României

(1) Asigurătorii RCA transmit prin sistem informatic către baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României informații complete și

corecte referitoare la contractele RCA încheiate pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate și pentru cele care urmează a fi înmatriculate sau înregistrate în România, inclusiv:

- a) valabilitatea contractului;
- b) data denunțării, rezilierii, suspendării contractului, după caz;
- c) daunele înregistrate ca urmare a evenimentelor produse pe parcursul derulării contractului;
- d) informații referitoare la tipul daunei, inclusiv componenta de vătămări a integrității corporale sau a sănătății ori decesului;
- e) nume, prenume, CNP, serie și număr CI/BI conducători auto declarați;
- f) nume, prenume, CNP, serie și număr CI/BI conducător auto responsabil de producerea accidentului și atributul suplimentar dacă este una dintre persoanele declarate în contractul RCA;
- g) informații privind decontarea directă, în situația în care contractul RCA a fost emis cu agrearea de către părți a modalității de decontare directă și dacă dauna este instrumentată prin această modalitate;
- h) informații privind răscumpărarea în conformitate cu prevederile art. 2 pct. 23 din Legea nr. 132/2017;
- i) clasa *bonus-malus*.

(2) Administratorii speciali sau lichidatorii transmit prin sistem informatic către baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României informații privind denunțarea contractelor RCA și modificările intervenite în contractele de asigurare emise de societatea în faliment.

(3) FGA transmite prin sistem informatic către baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României informații privind daunele plătite ca urmare a evenimentelor produse pe parcursul derulării contractelor emise de societatea aflată în faliment.

Capitolul IV

Raportări și publicare

Art. 8. Raportări

Asigurătorii RCA întocmesc evidențe privind asigurarea RCA și transmit trimestrial A.S.F. raportările elaborate potrivit modelelor prevăzute în anexele nr. 1, 2, 3 și 4 până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare trimestrului pentru care se face raportarea, atât în scris, cât și în format electronic.

Art. 9. Publicare

(1) Asigurătorii RCA publică și actualizează periodic pe site-ul propriu următoarele:

- a) datele necesare care să permită persoanelor prejudiciate accesul direct la informațiile privind procedura de avizare și constatare a daunelor;
- b) documentele necesare pentru deschiderea dosarului de daună;
- c) informații cu privire la canalul de comunicare prin care asigurații și conducătorii vehiculelor pot solicita informații în legătură cu instrumentarea daunelor produse vehiculelor avariate prin accidente de circulație acoperite de contracte RCA;
- d) platforma de calcul a tarifului de primă specific potențialului asigurat.

(2) Asigurătorii RCA și intermediarii de asigurări publică și actualizează programul și orarul de funcționare al serviciului de ofertare.

Capitolul V

Contractul RCA

Art. 10. – Prevederi generale

(1) În cazul în care asiguratul RCA și asigurătorul RCA convin asupra introducerii unor clauze suplimentare la încheierea sau pe perioada derulării contractului RCA, acestea vor fi menționate distinct în contractul RCA.

(2) Clauzele și condițiile aplicării decontării directe, se stabilesc de comun acord prin convenție încheiată între asigurat și asigurătorul RCA la momentul încheierii contractului RCA, cu respectarea prevederilor Legii nr. 132/2017.

(3) Contractul RCA se încheie cu un asigurător RCA care are dreptul de a practica pe teritoriul României asigurarea RCA.

(4) La încheierea asigurării RCA, asigurătorul RCA emite asiguratului contractul RCA împreună cu polița de asigurare RCA.

(5) În cazul vehiculelor pentru care, din cauza limitărilor tehnice sau juridice, nu există posibilitatea de a circula în afara teritoriului României, asigurătorii RCA emit polița RCA cu valabilitate pe teritoriul României.

(6) Asigurătorii RCA solicită informațiile necesare pentru evaluarea riscului, conform propriilor criterii stabilite în tariful de primă și verifică corectitudinea informațiilor privind datele de identificare și tehnice ale vehiculului, datele proprietarului sau utilizatorului acestuia.

(7) Forma și conținutul poliței RCA, sunt prevăzute în anexa nr. 6.

(8) Contractul de asigurare conține cel puțin următoarele informații:

- a) date de identificare și date de contact ale asigurătorului;
- b) date de identificare și date de contact ale asiguratului, respectiv proprietar și/sau utilizator;
- c) date de identificare și date de contact ale intermediarului contractului de asigurare;

- d) datele de identificare și datele tehnice ale vehiculului asigurat;
- e) datele de identificare ale conducătorilor auto declarați;
- f) valabilitatea contractului de asigurare și data emiterii acestuia;
- g) clasa *bonus-malus*;
- h) prima de asigurare;
- i) tariful aferent decontării directe, dacă asiguratul a optat pentru acest serviciu;
- j) numărul de rate, valoarea și scadențele acestora;
- k) limitele de despăgubire;
- l) condițiile contractuale aplicabile asigurării RCA;
- m) clauze aplicabile decontării directe, dacă este cazul;
- n) clauza potrivit căreia persoana prejudiciată se poate adresa oricărei unități reparatoare.

(9) A.S.F. alocă fiecărui asigurător RCA nou-autorizat o serie unică și care este menționată pe contractele și pe polițele de asigurare RCA; această prevedere se aplică și asigurătorilor RCA autorizați în alte state membre și care își desfășoară activitatea în România pe baza dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii.

(10) Contractele RCA se emit în sistem electronic.

(11) Dovada încheierii asigurării RCA, în cazul controalelor efectuate de către autoritățile abilitate o constituie:

- a) polița de asigurare RCA emisă de către asigurătorul RCA, pentru perioada de valabilitate înscrisă;
- b) dovada asigurării de răspundere civilă a vehiculelor, eliberată de asigurătorii RCA din alte state, cu valabilitate pe teritoriul României și numai pentru perioada menționată în acestea, sau polița de asigurare de frontieră pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în afara Spațiului Economic European și a Confederației Elvețiene.

(12) Asigurătorii RCA confirmă valabilitatea contractelor RCA și eliberează copii ale acestora la solicitarea:

- a) instanțelor de judecată și a autorităților publice;
- b) asigurătorilor care s-au subrogat în drepturile persoanei prejudiciate;
- c) asigurătorilor RCA ai persoanei vinovate de producerea accidentului în cazul decontării directe;
- d) altor persoane fizice și juridice care justifică un interes legitim.

(13) Pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în alte state pentru care se solicită încheierea contractului RCA în vederea înmatriculării sau înregistrării permanente în România, după caz, încheierea contractului este condiționată de prezentarea dovezii înregistrării fiscale a vehiculului în România.

Art. 11. – Tarifele și modalitatea de calcul

(1) Asigurătorii RCA stabilesc tarifele de primă pe segmente de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe principii actuariale general acceptate, pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 12.

(2) În cazul modificării tarifelor de primă RCA, asigurătorii RCA transmit A.S.F., cel târziu cu 30 de zile înainte de începerea perioadei în care acestea pot fi practicate, un raport întocmit de către un actuar avizat de către A.S.F., în care acesta certifică faptul că tarifele au fost calculate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) Raportul conține prezentarea tarifelor de primă RCA care urmează a fi practicate, precum și detalierea procedurilor efectuate și a rezultatelor obținute cu privire la:

- a) verificarea calității, corectitudinii și completitudinii datelor care au stat la baza calculării tarifului;
- b) metodologia de determinare a segmentelor de risc omogene;
- c) ipotezele utilizate și fundamentarea acestora;

- d) metodele actuariale utilizate;
- e) modalitatea de stabilire a primei de asigurare, respectiv o analiză pe fiecare componentă a tarifului de primă și pe fiecare segment de risc, din care să reiasă:
 - (i) adecvarea primei;
 - (ii) cheltuielile administrative și de vânzare, care includ și taxe/contribuții;
 - (iii) factorii de încărcare și coeficienții de majorare și/sau corecție, ori alte instrumente utilizate;
- f) alte aspecte relevante.
 - (4) ASF deschide și menține o listă cu actuarii avizați în vederea întocmirii raportului menționat la alin. (2);
 - (5) Condițiile de avizare și înscriere sunt prevăzute în anexa nr. 9 la prezenta normă.
 - (6) Lista actuarilor avizați este publică și accesibilă pe site-ul A.S.F.
 - (7) Pentru fiecare segment de risc omogen asigurătorul RCA utilizează suficiente date istorice, pe cel puțin 3 ani anteriori, pentru a putea efectua un calcul relevant din punct de vedere statistic.
 - (8) În situația în care asigurătorul RCA nu deține suficiente date istorice pentru fiecare segment, acesta utilizează date istorice disponibile din alte surse raportate la piața din România sau la piața Uniunii Europene, cu condiția ca acestea să fie relevante.
 - (9) Prima de asigurare se calculează pentru un an de subscriere, potrivit tarifelor de primă anuale practicate de către asigurătorul RCA.
 - (10) Pentru contractele de asigurare încheiate pe perioade mai mici de un an, conform prevederilor legale, prima de asigurare aferentă se determină ca pro-rata din prima de asigurare calculată pentru un an de subscriere, ajustată prin aplicarea unui coeficient de corecție determinat statistic; în situația aplicării unui coeficient de corecție în acest scop, acesta trebuie să respecte cerințele de publicare menționate la art. 9.

(11) Asigurătorii RCA efectuează trimestrial analize privind nivelul cheltuielilor administrative și de vânzare înregistrate și adoptă măsurile necesare pentru asigurarea respectării prevederilor art. 18 alin. (4) din Legea nr. 132/2017.

(12) Tariful de primă conține sistemul *bonus-malus*.

(13) Asigurătorii RCA utilizează în calculul tarifelor de primă aceleași segmente de riscuri omogene care sunt utilizate în calculul tarifului de referință.

(14) Asigurătorii RCA pot utiliza alte segmente de risc cu aprobarea prealabilă a A.S.F.

(15) În termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentei norme, asigurătorii RCA transmit A.S.F. raportul prevăzut la alin. (2) și (3), strategia de afaceri pentru asigurările RCA și o estimare a indicatorilor prudențiali specifici pentru o perioadă de 5 ani.

Art. 12. – Limitele de despăgubire

(1) Asigurătorii RCA stabilesc limitele de despăgubire, care nu pot fi mai mici decât limitele de despăgubire stabilite de către A.S.F. în conformitate cu reglementările europene.

(2) Limitele de despăgubire stabilite de către A.S.F. sunt:

a) pentru pagubele materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește la un nivel de 1.220.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României;

b) pentru vătămări corporale și decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește la un nivel de 6.070.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României.

(3) În cazul în care în același eveniment au fost prejudiciate mai multe persoane și valoarea totală a prejudiciilor depășește limitele de despăgubire specificate în contractul RCA,

despăgubirea va fi stabilită în funcție de cota-parte din valoarea prejudiciului care revine fiecărei persoane îndreptățite la despăgubire pentru prejudiciile suferite în același accident.

Art. 13. – Informațiile prezentate potențialilor contractanți

(1) Asigurătorii RCA asigură accesul potențialilor contractanți la tarifele de primă practicate pe site-ul fiecărui asigurător RCA, la sediile și punctele de lucru ale acestuia și oferă toate informațiile în legătură cu criteriile luate în calcul la stabilirea primei de asigurare.

(2) Asigurătorilor RCA și intermediarilor de asigurări le este interzisă ofertarea, promovarea și comercializarea asigurării RCA la alte prime de asigurare decât cele rezultate din aplicarea prevederilor art. 11.

(3) Indiferent de canalul de distribuție utilizat, asigurătorul RCA practică aceeași primă de asigurare, stabilită pe baza criteriilor specifice unui asigurat.

(4) Asigurătorilor RCA și intermediarilor de asigurări le este interzisă acordarea oricăror avantaje colaterale asiguraților la încheierea unui contract RCA, cu excepția asigurărilor facultative care acoperă riscuri asociate riscurilor acoperite prin contractul RCA.

(5) În aplicația utilizată în punctele de vânzare pentru calculul primei de asigurare se aplică toate criteriile stabilite de către asigurătorul RCA în tariful de primă.

(6) Oferta conține criteriile specifice asiguratului care sunt utilizate pentru determinarea primei de asigurare, inclusiv informațiile oferite de către potențialul asigurat.

(7) Oferta asigurătorului RCA este valabilă pentru o perioadă de minimum 3 zile și conține următoarele informații:

- a) prima de asigurare totală rezultată din aplicarea tarifului de primă, care este menționată pe polița de asigurare;
- b) comisionul plătit intermediarului, exprimat în valoare absolută și ca procent din prima de asigurare totală;
- c) menționarea faptului că valoarea absolută a comisionului prevăzut la lit. b) se determină prin aplicarea procentului asupra primei de asigurare totală și că acesta este inclus în prima totală;

- d) cheltuiala medie de vânzare directă;
- e) data până la care oferta este valabilă;
- f) tariful aferent decontării directe;
- g) clauze și acoperiri suplimentare.

(8) Oferta de asigurare se transmite de către asigurătorul RCA la solicitarea potențialilor asigurați.

(9) În cazul potențialilor asigurați persoane fizice, oferta de asigurare se transmite în termen de maxim o zi lucrătoare de la solicitare.

(10) Asigurătorul RCA determină lunar cheltuiala medie de achiziție directă aferentă lunii respective, ca procent dintre cheltuielile de vânzare directă aplicabile la data emiterii contractului RCA, fără a se lua în considerare remunerații acordate în funcție de performanța portofoliului gestionat de salariații proprii și primele de asigurare brute subscribe în luna respectivă.

(11) Prevederile prezentului articol se aplică și în cazul utilizării aplicațiilor website de către asigurătorii RCA și intermediari pentru vânzarea asigurărilor RCA.

(12) Asigurătorii RCA încheie contracte RCA a căror valabilitate începe la cel mult 30 de zile după data emiterii acesteia.

Art. 14. – Procesul de gestionare și administrare a asigurărilor RCA aplicabile asiguraților cu risc ridicat.

(1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei norme, BAAR transmite către A.S.F., în vederea aprobării, procedurile prevăzute la art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132/2017, avizate de către Adunarea Generală a BAAR.

(2) În termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării aprobării de către ASF a procedurilor prevăzute la art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132/2017, BAAR are obligația de a le publica pe site-ul propriu.

(3) BAAR determină și publică factorul „N” cu o frecvență cel mult semestrială, calculat pentru fiecare segment de risc.

(4) Asiguratul sau potențialul asigurat poate beneficia de alocarea către un asigurător RCA pe teritoriul României în situația în care a primit trei oferte a căror primă de asigurare anualizată este de „N” ori mai mare decât tariful de referință publicat de către A.S.F.

(5) În termen de maxim trei zile lucrătoare de la depunerea completă a documentelor menționate în procedurile prevăzute la art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132/2017, BAAR transmite asiguratului cu risc ridicat o ofertă care să cuprindă tariful de primă RCA; termenul de valabilitate al ofertei este de trei zile lucrătoare.

(6) Pentru alocarea contractului de asigurare RCA unui asigurător RCA, oferta se acceptată în mod explicit de asiguratul cu risc ridicat.

(7) Asiguratul comunică în termenul solicitat de BAAR, toate informațiile necesare în vederea elaborării unei oferte de primă sau a alocării contractului de asigurare RCA unui asigurător RCA.

(8) Alocarea prevăzută la alin. (6) este efectuată de BAAR în termen de maxim trei zile lucrătoare de la data acceptării ofertei, odată cu înștiințarea asiguratului privind asigurătorul căruia i-a fost alocat contractul.

(9) Asiguratul cu risc ridicat încheie contractul de asigurare RCA în maxim 5 zile de la înștiințare.

Art. 15. – Reînnoirea contractului RCA

(1) Asigurătorii RCA și intermediarii de asigurări au obligația să informeze asiguratul cu privire la data de încetare a contractului RCA cu cel puțin 30 de zile înainte de încetarea acestuia.

(2) Informarea este însoțită de înaintarea unei oferte de reînnoire a contractului RCA.

(3) Asigurătorul RCA sau intermediarul de asigurări emite contractul RCA și polița RCA ulterior comunicării acordului de către asigurat cu privire la reînnoirea acestuia.

(4) Canalul de comunicare utilizat pentru schimbul de informații în ceea ce privește reînnoirea contractului RCA este cel convenit de către părți la încheierea contractului RCA sau pe parcursul derulării acestuia.

Art. 16. – Cuplul tractor-remorcă/semiremorcă

(1) Asigurarea RCA a remorcilor/semiremorcilor are acoperire doar dacă acestea nu sunt atașate unui vehicul tractor.

(2) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca sau semiremorca este atașată vehiculului tractor, răspunderea aparține vehiculului tractor.

(3) Asigurătorul RCA al vehiculului tractor despăgubește partea prejudiciată și poate exercita dreptul de regres asupra asigurătorului RCA al remorcii/semiremorcii, în cazul în care dovedește că prejudiciul s-a produs ca urmare a unei defecțiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul auto.

(4) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este atașată vehiculului tractor, despăgubirea este suportată, în funcție de situațiile mai jos prezentate, de către:

- a) asigurătorul RCA al vehiculului tractor, în situația în care vehiculul tractor este identificat și asigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;
- b) BAAR sau biroul național al statului în care vehiculul tractor staționează în mod obișnuit, pentru vehicule înmatriculate în alte state, în situația în care vehiculul tractor este identificat și neasigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;
- c) asigurătorul RCA al remorcii/semiremorcii, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și asigurată; după plata despăgubirii, asigurătorul remorcii/semiremorcii are drept de regres împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului și, după caz, împotriva asigurătorului vehiculului tractor, dacă aceștia vor fi identificați ulterior;

d) BAAR, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și neasigurată.

Art. 17. – Obligațiile asiguratorului

Asiguratorii RCA sau BAAR emit, la solicitarea asiguraților sau utilizatorilor, certificatul privind daunele înregistrate și includ în acesta cel puțin următoarele informații:

- a) numele/denumirea asiguratului;
- b) CNP/CUI asigurat;
- c) datele vehiculului;
- d) seria și numărul contractului RCA;
- e) perioada de valabilitate;
- f) clasa *bonus-malus* aferentă;
- g) data producerii evenimentului înregistrat;
- h) data plății despăgubirii;
- i) despăgubiri ca urmare a vătămării integrității corporale sau a sănătății ori a decesului, dacă este cazul;
- j) aplicarea clauzei privind decontarea directă, dacă este cazul;
- k) aplicarea clauzei privind răscumpararea, dacă este cazul.

Capitolul VI

Prejudicii și despăgubiri

Secțiunea 1

Avizare și constatare

Art. 18. – Avizarea prejudiciilor

(1) Pentru acoperirea prejudiciilor suferite în urma producerii unor accidente de vehicule, persoanele prejudiciate se adresează în vederea avizării daunei:

- a) asigurătorului RCA cu care proprietarul/utilizatorul vehiculului, răspunzător de producerea accidentului, a încheiat asigurarea RCA;
- b) reprezentantului de despăgubiri;
- c) propriului asigurător RCA în cazul utilizării decontării directe;
- d) BAAR, în calitatea acestuia de birou gestionar.

(2) La avizarea daunelor în legătură cu producerea unui eveniment asigurat prin contractul RCA, asigurătorul RCA deschide dosarul de daună procedând la:

- a) efectuarea constatării prejudiciilor;
- b) informarea în scris a părții prejudiciate cu privire la documentele care trebuie depuse pentru soluționarea pretențiilor de despăgubire;
- c) soluționarea cererii în termenul legal.

(3) Asigurătorul RCA înregistrează toate documentele depuse la dosarul de daună.

(4) Asigurătorul RCA efectuează constatarea prejudiciilor în termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării primite de la persoana prejudiciată sau la o dată ulterioară convenită de către părți.

(5) Obligația prevăzută la alin. (4) poate fi invocată de către persoana prejudiciată numai în condițiile în care aceasta permite accesul asiguratorului RCA la bunul avariat și asigură condițiile necesare în vederea efectuării constatării.

Art. 19. – Constatarea prejudiciilor

(1) Procesul-verbal de constatare se întocmește de către specialistul constatare daune și se semnează de către acesta și persoana prejudiciată.

(2) În cazul în care despăgubirea urmează a fi recuperată în condițiile prevăzute la art. 25 din Legea nr. 132/2017, procesul-verbal de constatare se semnează de către persoana prejudiciată, asigurat sau conducătorul vehiculului asigurat și specialistul constatare daune.

(3) Specialistul constatare daune înmânează câte un exemplar al procesului-verbal de constatare părților semnate, la momentul efectuării constatării.

(4) Persoana prejudiciată este îndreptățită la obținerea despăgubirii chiar și în cazul în care asiguratul sau conducătorul vehiculului asigurat refuză semnarea procesului-verbal de constatare, în situația prevăzută la alin. (2).

(5) Procesul-verbal de constatare cuprinde cel puțin următoarele informații:

- a) numărul dosarului de daună deschis;
- b) numele și prenumele în clar al părților semnate;
- c) data și locul producerii evenimentului;
- d) data avizării evenimentului;
- e) datele de identificare ale bunului avariat;
- f) elementele constatate ca avariate în același accident;
- g) soluțiile tehnice adoptate inițial;
- h) lista documentelor necesare a fi depuse de către persoana prejudiciată pentru finalizarea dosarului de daună și efectuarea plății;

- i) rubrică mențiuni și observații;
- j) datele de contact ale părților semnatare.

(6) În cazul în care, pentru recuperarea pagubei materiale produse într-un accident de vehicul, persoana prejudiciată se adresează asigurătorului său RCA ca urmare a utilizării decontării directe sau asigurătorului său de bunuri, sunt opozabile asigurătorului RCA al persoanei vinovate următoarele:

- a) constatarea avariilor;
- b) soluțiile tehnice adoptate;
- c) modul de stabilire a cuantumului despăgubirilor, convenite în baza contractului RCA.

(7) În limitele despăgubirii achitate pe baza utilizării serviciului de decontării directe, asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate este subrogat în toate drepturile propriului asigurat împotriva asigurătorului RCA al persoanei vinovate de producerea prejudiciului.

(8) În situația prevăzută la alin. (6), asigurătorul persoanei prejudiciate recuperează despăgubirea plătită de la asigurătorul RCA al persoanei vinovate.

(9) Eventualele obiecții ale părților cu privire la prejudiciile constatate adoptate sunt menționate în procesul-verbal de constatare sau într-o anexă la acesta; lipsa obiecțiilor nu poate fi invocată în sensul restricționării drepturilor părților.

(10) Dacă ulterior demontării elementelor avariate sau la introducerea în reparație a vehiculului se constată și alte pagube produse ca urmare a accidentului, care nu au putut fi constatate inițial, sau este necesară modificarea soluției tehnice adoptate inițial, se întocmește un proces-verbal suplimentar de constatare.

(11) În cazul prevăzut la alin. (10) asigurătorul RCA întocmește procesul-verbal suplimentar de constatare într-un termen de 3 zile lucrătoare de la solicitare.

(12) Părțile pot agreea constatarea avariilor și întocmirea procesului-verbal de constatare prin transmiterea de informații și documente prin mijloace electronice de comunicare.

(13) Asigurătorii RCA acordă despăgubiri și în cazul în care persoana prejudiciată a procedat la repararea vehiculului avariat înainte ca asigurătorii să efectueze constatarea avariilor, dacă împrejurările, cauzele producerii evenimentului asigurat și cuantumul pagubei rezultă din actele aflate la dosar.

(14) În situația prevăzută la alin. (13) constatarea avariilor și întocmirea procesului-verbal de constatare se face prin coroborarea informațiilor:

- a) consemnate în constatarea amiabilă de accident, în actele încheiate de organele de poliție, de unitățile de pompieri sau de celelalte autorități publice competente;
- b) din documentația privind costul efectiv al reparațiilor efectuate și depuse la dosarul de daună;
- c) din declarațiile scrise ale părților implicate în accident și ale martorilor cu privire la accidentul produs, precum și a altor dovezi prezentate;
- d) din propriile constatări ale asigurătorului, rezultate în urma examinării reparațiilor executate la vehicul;
- e) din investigațiile privind dinamica accidentului;
- f) din alte mijloace legale de probă.

(15) Constatarea vătămării integrității corporale sau a sănătății ori a decesului rezultate în urma unui accident de vehicule se realizează pe baza documentelor justificative emise de instituțiile sanitare cu caracter public de medicină legală.

Secțiunea a 2-a

Funcția de instrumentare daune și activitatea de constatare daune

Art. 20. – Obligații profesionale și responsabilități

(1) Asigurătorul RCA instituie funcția de instrumentare daune cu două activități separate funcțional, cea de constatare daune și cea de lichidare daune și stabilește politicile scrise privind activitatea acesteia; atribuțiile acestei funcții pot fi îndeplinite și de specialistul constatare daune.

(2) Conducerea asigurătorului RCA stabilește acțiunile și măsurile care urmează a fi întreprinse pentru eficientizarea activității pe baza constatărilor și recomandărilor funcției de instrumentare daune.

(3) Funcția prevăzută la alin. (1) este obiectivă și separată față de celelalte funcții operaționale ale asigurătorului RCA având următoarele responsabilități:

- a) constatarea prejudiciului și dimensionarea avariilor în concordanță cu legislația și prevederile contractuale aplicabile fiecărui caz în parte pentru a furniza cele mai bune servicii;
- b) transmiterea constatărilor și recomandărilor referitoare la necesitatea efectuării unor investigații cu privire la producerea accidentului.

(4) Persoanele care exercită funcția de instrumentare daune își pot asuma responsabilități ale altor funcții ale asigurătorului RCA atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) când acest lucru este necesar dat fiind principiul proporționalității;
- b) când nu apar conflicte de interese pentru persoanele care exercită funcția respectivă;
- c) când costurile pentru menținerea unor persoane care îndeplinesc exclusiv funcția de instrumentare daune și care nu exercită alte funcții ar genera pentru asigurătorul RCA costuri disproporționate în raport cu totalul cheltuielilor de administrare.

(5) Specialistul constatare daune are următoarele atribuții și responsabilități:

- a) deține cunoștințe astfel încât să fie capabil să constate prejudiciul și să dimensioneze avariile în concordanță cu legislația și prevederile contractuale aplicabile fiecărui caz în parte pentru a furniza cele mai bune servicii;
- b) constată avariile și propune soluțiile tehnice pentru readucerea acestuia la starea tehnică anterioară producerii accidentului;
- c) își desfășoară activitatea furnizând informații corecte, complete, exacte și clare cu privire la natura serviciilor prestate;
- d) păstrează confidențialitatea datelor care au legătură cu serviciile prestate, acestuia fiindu-i interzis să utilizeze datele în propriul beneficiu sau în beneficiul unei terțe persoane;
- e) evită în orice moment potențialele conflicte de interese.

(6) Specialistului constatare daune îi este interzisă obținerea avantajelor nejustificate de natură financiară, materială sau de altă natură, în legatură cu activitatea prestată.

(7) Conducerea societății este responsabilă cu stabilirea politicilor scrise privind conflictul de interese și a incompatibilităților pentru personalul care instrumentează dosare de daună.

Art. 21. - Condiții de avizare și de înregistrare

(1) Persoanele care efectuează constatarea daunelor sunt avizate de către A.S.F. în vederea înregistrării și menținerii în Registrul specialiștilor constatare daune.

(2) Condițiile de avizare sunt cele menționate la art. 18 alin. (12) din Legea nr. 132/2017.

(3) Pentru a duce la îndeplinire prevederile prezentului articol A.S.F. menține și actualizează în sistem computerizat datele înscrise în acesta, datele fiind accesibile publicului pe site-ul A.S.F.

(4) În vederea avizării ca specialist constatare daune, acesta îndeplinește cel puțin următoarele criterii:

- a) are cazier fiscal și judiciar fără fapte înscrise de natură economică;
- b) are pregătire profesională corespunzătoare domeniului pentru care efectuează constatarea, dovedită prin certificat de competențe emis de către ISF, fie în baza examinării, ca urmare a finalizării unui curs de pregătire profesională, fie în urma evaluării competențelor specifice ocupației în Centrul ISF de evaluare a competențelor constatatorilor de daune;
- c) documentează respectarea legislației incidente prin lipsa sancțiunilor emise de A.S.F. în ultimii trei ani.

(5) Menținerea în Registrul menționat la alin. (1) este condiționată de obținerea certificării inițiale până la data de 30.06.2018 și a validării continue a competențelor profesionale de către ISF cu o frecvență de trei ani.

(6) Procedura evaluării competențelor și obținerea certificatului de competențe profesionale, precum și procesul validării continue a competențelor profesionale se stabilește de către ISF și se publică pe site-ul propriu.

(7) Documentația necesară pentru verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (4) se publică pe site-ul A.S.F.

(8) Avizul se comunică după depunerea documentației complete și a achitării taxei de avizare și înregistrare prevăzute de reglementările privind veniturile A.S.F.

(9) A.S.F. retrage avizul specialistului constatare daune în următoarele cazuri:

- a) dacă a fost obținut pe baza unor informații sau documente false sau eronate;
- b) la solicitarea acestuia;
- c) în situația neîndeplinirii condițiilor avute în vedere la avizarea acestuia pe parcursul exercitării atribuțiilor;

(10) Documentele și informațiile prevăzute în prezentele norme sunt transmise în limba română; pentru documentele emise într-o limbă străină se va depune o copie autenticată în statul de origine, împreună cu traducerea legalizată.

Secțiunea a 3-a

Lichidarea daunelor

Art. 22. – Prevederi generale

(1) Despăgubirile se stabilesc după depunerea cererii de despăgubire de către persoana prejudiciată sau asigurat, astfel:

- a) pe cale amiabilă, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;
- b) prin mecanisme de soluționare alternativă a litigiului;
- c) prin hotărâre judecătorească definitivă, în cazul în care nu s-a realizat înțelegerea între părți.

(2) Cererea de despăgubire se soluționează după depunerea următoarelor categorii de documente:

- a) din care rezultă dreptul de proprietate asupra bunului avariat sau orice probe pe baza cărora poate fi dovedit dreptul la despăgubire;
- b) din care rezultă răspunderea civilă a proprietarului sau a conducătorului vehiculului asigurat în producerea pagubei;
- c) din care rezultă întinderea prejudiciului;
- d) din care rezultă legătura de cauzalitate dintre întinderea prejudiciului și modul de producere al evenimentului;

(3) Stabilirea despăgubirilor conform prevederilor alin. (1) lit. a) se poate realiza dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) să rezulte răspunderea civilă a proprietarului sau a conducătorului vehiculului asigurat în producerea pagubei din:
 - (i) cuprinsul formularului de constatare amiabilă de accident;

- (ii) documentele încheiate de organele de poliție, serviciile de urgență profesionale sau de celelalte autorități publice competente să constate și să cerceteze accidentele de vehicule;
 - (iii) înștiințarea asiguraților, respectiv a conducătorilor auto vinovați;
 - (iv) alte mijloace de probă;
- b) persoana prejudiciată face dovada prejudiciului suferit prin orice mijloc de probă;
 - c) există legătură de cauzalitate între prejudiciul suferit și fapta care a condus la producerea evenimentului.

(4) În situația în care se formulează pretenții de despăgubiri pentru hârtii de valoare, acte, manuscrise, bijuterii, pietre prețioase, obiecte de artă, alte obiecte din platină, aur sau argint, mărci poștale, timbre și pentru dispariția sau distrugerea banilor, despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească.

(5) În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces penal, despăgubirile se stabilesc pe cale amiabilă, dacă:

- a) potrivit legii, acțiunea penală a fost stinsă sau poate fi stinsă prin împăcarea părților;
- b) hotărârea instanței penale a rămas definitivă însă stabilirea despăgubirilor civile ar urma să se facă ulterior;
- c) acțiunea penală nu poate fi stinsă prin împăcarea părților dacă:
 - (i) s-a dat rechizitoriu de trimitere în judecată și persoana prejudiciată își ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parțial sau total, despăgubirea primită, în funcție de hotărârea instanței penale în ceea ce privește fapta, făptuitorul și vinovăția; sau
 - (ii) din actele încheiate de autoritățile publice rezultă atât răspunderea civilă, prejudiciile cauzate, cât și vinovăția conducătorului auto care urmează să fie trimis în judecată după finalizarea cercetărilor aflate în curs și persoana prejudiciată își ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parțial sau total, despăgubirea primită, în funcție de hotărârea instanței penale în ceea ce privește fapta, făptuitorul și vinovăția.

(6) La stabilirea despăgubirii, în cazul avarierii sau al distrugerii bunurilor, se iau ca bază de calcul pretențiile formulate de către persoanele prejudiciate cu respectarea prevederilor art. 22 alin. (2) din Legea nr. 132/2017.

(7) În cazul în care cuantumul despăgubirilor în același accident de vehicule depășește, la data producerii accidentului, limita de despăgubire stabilită prin contractul RCA, exclusiv cheltuielile făcute în procesul civil, indiferent de numărul persoanelor vătămate sau decedate, după caz, și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei, despăgubirile se acordă, în limita acestei sume, fiecărei persoane prejudiciate, proporțional cu raportul dintre limita de despăgubire prevăzută în contractul RCA și totalul cuantumului despăgubirilor.

Art. 23. – Stabilirea despăgubirii la vehicule

(1) La stabilirea ofertei de despăgubire după identificarea vehiculelor și evidențierea complexității structurii de echipare, a dotărilor de serie și opționale, se iau în considerare următoarele:

a) pentru evaluarea costurilor de readucere a vehiculului la starea anterioară producerii evenimentului:

(i) piese și materiale noi care pot fi utilizate legal în procesele de reparație în România și statele membre;

(ii) manopera aferentă reparației, cât și cea aferentă operațiilor necesare din punct de vedere tehnic și tehnologic, conform tehnologiei producătorului;

b) pentru evaluarea valorii de vânzare de piață:

(i) factori specifici de corecție;

(ii) existența unor avarii preexistente;

(iii) istoricul de exploatare a vehiculului, precum utilizarea în regim de școală de șoferi, taxi, închiriere și altele.

(2) La stabilirea ofertei de despăgubire sunt luate în considerare modificările structurii de echipare a vehiculului, survenite între data comercializării și cea a producerii accidentului.

Art. 24. – Avarierea sau distrugerea vehiculului

(1) În cazul daunelor la vehicule despăgubirea are în vedere acoperirea costurilor privind:

- a) readucerea la starea anterioară producerii accidentului; sau
- b) acoperirea diferenței dintre valoarea de piață calculată conform prezentei norme și valoarea epavei, în cazul daunei totale economice.

(2) Valoarea epavei reprezintă valoarea părților din vehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile, cuprinsă între 0,1% și cel mult 25% din valoarea de piață a vehiculului la data producerii accidentului.

(3) La stabilirea valorii epavei se iau în calcul acele părți componente ale vehiculului care sunt neavariate, demontabile și valorificabile conform dispozițiilor Legii nr. 222/2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 82/2000 privind autorizarea agenților economici care prestează servicii de reparație, de reglare și/sau desfășoară activitate de reconstrucție a vehiculelor rutiere, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul unei daune totale economice, dacă persoana prejudiciată face dovada radierii din circulație a vehiculului avariat și a valorificării integrale a acestuia către o societate specializată în dezmembrarea și reciclarea vehiculelor, valoarea epavei este cea menționată în documentele fiscale justificative eliberate de către societatea respectivă.

(5) Evaluarea costului prevăzut la alin. (1) lit. a) conține costul reparațiilor părților componente sau pieselor avariate sau costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul.

(6) În cazul în care despăgubirea este achitată anticipat efectuării reparațiilor, persoana prejudiciată este îndreptățită să solicite reanalizarea cuantumului despăgubirii și plata eventualelor costuri suplimentare fundamentate, dovedite cu documente justificative.

(7) Dacă pentru anumite părți componente sau piese ale vehiculului lipsesc prețurile de referință practicate pe piața din România, valoarea acestora se stabilește pe baza prețurilor de piață din alte state membre, dovedite prin orice mijloc de probă.

(8) În cazul daunei totale economice, valoarea de piață stabilită pentru calculul despăgubirii reprezintă valoarea de înlocuire a vehiculului avariat cu un vehicul de aceeași marcă, tip, model, caracteristici tehnice, dotări, an de fabricație, având un parcurs în kilometri și o stare de întreținere comparabile.

(9) Valoarea prevăzută la alin. (8) se stabilește pe baza documentelor din care să reiasă dovedirea prejudiciului suferit.

(10) La evaluarea vehiculului se au în vedere starea tehnică, de întreținere și eventualele modificări ale structurii de echipare a acestuia survenite între data comercializării și data producerii evenimentului, certificate de către specialistul constatare daune.

(11) În cazul vehiculelor înmatriculate în alte state sau al celor care nu sunt înmatriculate permanent în România, valoarea acestora la data producerii accidentului se stabilește pe baza valorilor de piață din statul în care vehiculul este sau a fost ultima dată permanent înmatriculat și în baza documentelor prezentate de către partea prejudiciată în dovedirea prejudiciului suferit.

(12) În cazul vehiculelor avariate nedepasabile prin forță proprie se acordă despăgubiri pe baza documentelor justificative și pentru:

a) cheltuielile de transport până la domiciliul persoanelor care au efectuat voiajul în vehiculul avariat, fără a se putea depăși tariful prevăzut pentru transportul cu avionul la clasa economic;

b) cheltuielile de transport al mărfurilor aflate în vehiculul avariat, inclusiv în remorca sau semiremorca tractată de acesta, până la destinație, la care se adaugă costurile cu transbordarea mărfii, dacă este cazul.

(13) În cazul persoanei prejudiciate deținătoare a vehiculului înmatriculat în afara României, cu domiciliul sau sediul în alt stat, cuantumul despăgubirii se stabilește astfel:

a) dacă reparația s-a efectuat într-un alt stat și se solicită plata despăgubirii în valută, costul reparației este cel prevăzut în documentația de reparație, avându-se în vedere avariile constatate de către asiguratorul RCA și eventualele avarii suplimentare constatate la efectuarea reparației, dacă producerea acestora se justifică prin dinamica accidentului;

b) în cazul în care reparația s-a efectuat în România și se solicită plata despăgubirii în valută, calcularea în valută a costurilor reparației stabilite în lei, se face la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României pentru data la care prejudiciatul a efectuat plata facturii de reparație;

c) în cazul în care se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparațiilor, valoarea acestora se stabilește pe baza evaluării asiguratorului RCA, luând în considerare:

(i) constatările autorităților publice competente;

(ii) cumulul de elemente reținute din descrierea accidentului și rezultate din constatarea amiabilă de accident;

(iii) cercetările asiguratorului RCA privind dinamica accidentului și întinderea prejudiciului;

(iv) dacă este cazul, documentele prezentate ulterior cu privire la plățile efectuate de către persoana prejudiciată;

d) în cazul în care se solicită plata în lei a despăgubirii stabilite în valută, echivalentul în lei se calculează la cursul comunicat de către Banca Națională a României pentru data propunerii înaintate persoanei prejudiciate și acceptate de către aceasta;

e) calcularea în valută a limitelor privind cuantumul despăgubirilor stabilite potrivit art. 12 se face la cursul comunicat de către Banca Națională a României pentru data producerii accidentului.

(14) În situația prevăzută la alin. (13) lit. c) pct. (iv) calcularea în valută a despăgubirilor stabilite în lei se face la cursul comunicat de către Banca Națională a României pentru data propunerii înaintate persoanei prejudiciate și acceptate de aceasta.

Art. 25. – Lipsa de folosință

(1) Prejudiciile reprezentând consecința lipsei de folosință a vehiculului avariat, inclusiv înlocuirea temporară a acestuia sunt stabilite:

a) pe baza documentelor justificative din care rezultă costurile de înlocuire temporară a vehiculului avariat cu un vehicul de o clasă similară ori inferioară, închiriat de la societăți autorizate cu acest obiect de activitate; sau

b) pe baza documentelor justificative din care rezultă costurile privind transportul zilnic suportate de către persoana prejudiciată, fără ca acestea să poată depăși costurile prevăzute la lit. a).

(2) Perioada maximă pentru calcularea lipsei de folosință este:

a) perioada de indisponibilitate a utilizării vehiculului avariat ca urmare a stării tehnice, inclusiv în situația în care asiguratorul RCA efectuează cercetări suplimentare și se calculează de la momentul efectuării constatării avariilor și introducerea vehiculului în reparație;

b) perioada cuprinsă între data constatării avariilor și data înaintării ofertei de despăgubire, în situația daunei totale economice.

(3) În cazul reparației vehiculului avariat, perioada maximă de indisponibilitate reprezintă timpul normal de reparație transformat în zile de lucru prin împărțirea la patru a timpului normal de reparație, la care se adaugă orice întârziere nejustificată cauzată de către asiguratorul RCA.

Art. 26. - Vătămările corporale sau decesul

(1) La stabilirea despăgubirilor pe cale amiabilă în cazul vătămărilor corporale sau al decesului unor persoane se au în vedere următoarele:

a) în caz de vătămare corporală:

(i) diferența dintre veniturile nete ale persoanei prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, probate cu documente fiscale, și indemnizația primită din fondurile persoanei juridice sau fizice la care salariatul își desfășoară activitatea și/sau, după caz, din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical;

(ii) venitul mediu lunar net realizat în ultimul an din activități desfășurate de persoana prejudiciată ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, probat cu documente justificative, în cazul persoanelor care nu au calitatea de salariat;

(iii) salariul de bază minim brut pe economie, în cazul persoanelor prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății aflate la data producerii accidentului în ultimul an de studii sau de calificare;

(iv) eventualele cheltuieli prilejuite de accident precum cheltuielile cu transportul persoanei prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, cu tratamentul, cu spitalizarea, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentație suplimentară, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative și alte cheltuieli care nu sunt suportate din fondurile de asigurări sociale prevăzute de reglementările în vigoare;

(v) cheltuielile cu îngrijitori dacă prin certificatul medical se recomandă acest lucru, însă nu mai mult decât salariul de bază minim brut pe economie;

(vi) prejudicii nepatrimoniale;

b) în caz de deces:

(i) cheltuieli directe și indirecte prilejuite de înmormântare, probate cu documente justificative;

(ii) veniturile nete nerealizate și alte eventuale cheltuieli rezultate în perioada de la data producerii accidentului și până la data decesului, prevăzute la lit. a), dacă acestea au fost cauzate de producerea accidentului;

(iii) prejudicii nepatrimoniale;

(2) Prejudiciile nepatrimoniale cuvenite persoanelor prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății persoanelor se evaluează pe baza punctajului comunicat de către Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București și stabilit prin Ordin comun emis de Ministerul Sănătății și A.S.F., precum și a altor documente justificative ce particularizează cazul.

(3) Pentru pretențiile legate de traumele psihice, persoana prejudiciată prezintă documente pentru dovedirea acestora.

(4) În cazurile în care despăgubirile sunt stabilite prin hotărâre judecătorească, asigurătorul RCA acordă despăgubiri în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă.

(5) Prestațiile bănești periodice stabilite în condițiile prevăzute la alin. (4) se plătesc până la încetarea stării de nevoie ori a incapacității de muncă, ținându-se seama de deciziile de pensionare, de certificatele medicale și de alte dovezi care stabilesc aceste situații, cu respectarea limitelor de despăgubire stabilite prin contractul RCA.

(6) În cazul în care ulterior plății despăgubirilor pentru vătămări corporale, stabilite prin hotărâre judecătorească, intervine decesul victimei ca urmare a aceluiași accident, despăgubirea se recalculează cu respectarea alin. (1) lit. b).

Art. 27. – Avarierea sau distrugerea altor bunuri

Despăgubirile pentru clădiri, construcții sau alte bunuri sunt stabilite pe baza:

- a) sistemelor de evaluare specializate;
- b) documentelor din care să reiasă dovedirea prejudiciului suferit, în limitele de despăgubire stabilite potrivit art. 12.

Art. 28. – Vătămările sau pierderile animalelor

(1) Despăgubirile pentru animale sunt stabilite pe baza valorii de pe piața locală a animalului respectiv, la data producerii evenimentului.

(2) La stabilirea despăgubirilor se au în vedere acoperirea cheltuielilor prilejuite de accident precum cheltuielile cu transportul animalelor ca urmare a vătămării acestora, cu tratamentul, cu spitalizarea, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentație suplimentară, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative cât și eventuale cheltuieli prilejuite de decesul acestora.

Art. 29. – Oferta de despăgubire

(1) Oferta de despăgubire este înaintată persoanei prejudiciate de către asigurătorul RCA sau BAAR, după caz, și cuprinde:

- a) modul detaliat de calcul al costurilor reparației, inclusiv tarifele la care este calculată manopera de reparație;
- b) în cazul daunei totale economice:
 - (i) modul de calcul al valorii bunului la data evenimentului;
 - (ii) modul de calcul al valorii epavei;
- c) sursele de referință ale costurilor avute în vedere;

(2) În cazul în care valoarea despăgubirii menționată în ofertă diferă de valoarea solicitată pe baza unor documente justificative de către persoana prejudiciată, asigurătorul RCA argumentează oferta transmisă prin documente emise de cel puțin trei unități reparatoare ce dovedesc încadrarea ofertei în costuri reale de readucere a vehiculului la starea de dinaintea producerii evenimentului.

(3) Asigurătorul RCA este responsabil pentru erorile materiale, omisiunile și diferențele de cost rezultate din înaintarea unei oferte de despăgubire care exclude costurile de readucere a bunului la starea anterioară producerii evenimentului.

(4) Oferta de despăgubire pentru vătămări corporale sau deces este înaintată persoanei prejudiciate de către asigurătorul RCA sau BAAR, după caz, și cuprinde modul detaliat de calcul și sursele de referință.

Art. 30. – Plata despăgubirilor

(1) După exprimarea în scris a acceptului cu privire la oferta de despăgubire, plata se efectuează conform indicațiilor persoanei prejudicate, cu respectarea legislației în vigoare.

(2) Cuantumul despăgubirii plătite poate fi reanalizat la solicitarea persoanei prejudiciate pe baza documentelor justificative depuse ulterior plății.

(3) Asigurătorul RCA răspunde în scris solicitării prevăzute la alin. (2) în termen de 5 zile lucrătoare, cu confirmare de primire, după cum urmează:

- a) formulând o nouă ofertă de despăgubire justificată; sau
- b) notificând motivele pentru care a respins pretențiile formulate.

(4) Eventualele diferențe de plată a despăgubirii se achită în termen de 10 zile de la data acceptării ofertei de către persoana prejudiciată.

Secțiunea a 4-a

Facilități și penalități aplicabile asiguraților RCA

Art. 31. – Prevederi generale ale sistemului *bonus-malus*

(1) Sistemul *bonus-malus* este format din categoria de bază B0, 8 clase de bonus și 8 clase de malus; clasa B0 este atribuită unui nou asigurat, fără istoric în asigurare.

(2) Reducerea sau majorarea stabilită conform sistemului *bonus-malus* se aplică tarifelor practicate de către asigurătorul RCA la care potențialul asigurat urmează să încheie contractul RCA, în vigoare la data la care se încheie contractul RCA.

(3) Perioada de referință este anul calendaristic anterior datei de intrare în valabilitate a contractului RCA.

(4) Pentru aplicarea unui *malus* sunt luate în calcul evenimentele pentru care este plătită o daună în perioada de referință, în care se reține responsabilitatea totală sau parțială a conducătorului auto.

(5) Dacă la momentul producerii evenimentului, vehiculul este însușit și utilizat fără acordul proprietarului și acest lucru este sesizat în scris poliției, coeficientul din sistemul *bonus-malus* al asiguratului este neafectat.

(6) Clasele *bonus-malus*, inclusiv coeficienții aferenți sunt prevăzuți în anexa nr. 5.

(7) În situația în care, din motive tehnice, baza de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României nu poate fi interogată sau datele oferite sunt în neconcordanță cu documentele prezentate de către asigurat, asiguratorul RCA poate stabili daunalitatea pe baza certificatelor de daunalitate sau pe baza altor documente puse la dispoziție de asigurat.

Art. 32. – Bonusuri și penalități aplicabile sistemului *bonus-malus*

(1) În cazul neînregistrării unor daune plătite în perioada de referință, asigurații beneficiază de un bonus, respectiv o reducere a primei de asigurare.

(2) Clasa de bonus se păstrează pe perioada anului calendaristic în care se încheie contractul RCA indiferent de perioada asigurată.

(3) În cazul în care se solicită încheierea contractului de asigurare după o perioadă de șase luni de la încetarea valabilității ultimului contract, se aplică o penalizare de două clase, cu excepția perioadelor pentru care asiguratul nu are obligația încheierii asigurării RCA.

(4) Dacă în perioada de referință sunt înregistrate daune plătite, asigurații sunt penalizați prin aplicarea unui *malus*, respectiv majorarea primei de asigurare prin penalizarea cu patru clase pentru fiecare daună plătită.

(5) În situația în care un asigurat persoană fizică deține mai multe vehicule, asiguratul beneficiază de aceeași clasă a sistemului *bonus-malus* pentru toate vehiculele.

(6) În situația în care un asigurat persoană juridică deține mai multe vehicule, sistemul *bonus-malus* se aplică distinct pentru fiecare vehicul în parte.

(7) Pentru asigurații persoane juridice, transferul clasei *bonus-malus* în cazul înstrăinării sau radierii unui vehicul asigurat, se realizează după cum urmează:

a) dacă contractul RCA al acestuia a încetat, transferul clasei *bonus-malus* pe un vehicul nou-dobândit se face pe baza istoricului deținut de către asigurat pentru vehiculul înstrăinat sau radiat;

b) în cazul în care asiguratul înstrăinează sau radiază un vehicul, într-o perioadă de maxim un an de la data introducerii în asigurare a unui vehicul nou dobândit, transferul clasei *bonus-malus* pe acest vehicul se poate face la prima reînnoire a contractului de asigurare pe baza istoricului deținut de către asigurat pentru ambele vehicule.

(8) Transferul clasei *bonus-malus* se realizează pe baza solicitării scrise a asiguratului însoțite de documente privind înstrăinarea sau radierea vehiculului și achiziția vehiculului nou-dobândit.

(9) Asigurătorii RCA pot lua în calcul și istoricul șoferului sau șoferilor în aplicarea sistemului de *bonus-malus* prin folosirea unor coeficienți de corecție ce se aplică suplimentar sistemului *bonus-malus* prevăzut de prezenta normă; acești coeficienți de ajustare se fundamentează la determinarea tarifului și se publică conform cerințelor de publicare a tarifelor prevăzute la art. 9.

Art. 33. – Alte facilități și penalități aplicabile

La momentul încheierii contractului RCA, în vederea stabilirii primei de asigurare, părțile pot stabili, prin convenție, măsuri de minimizare a riscului precum:

- a) utilizarea unor tehnologii de tip telematic;
- b) promovarea unor cursuri de conducere defensivă;
- c) alte măsuri.

Art. 34. - Modalitatea de decontare directă

(1) În termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei norme, asiguratorii RCA încheie un acord de reglementare a relațiilor economice și organizatorice privind gestionarea modalității de decontare directă și a regreselor administrative.

(2) Acordul de reglementare conține cel puțin:

- a) documentele pe care le conține dosarul de daună în vederea recuperării despăgubirii de la asiguratorul persoanei vinovate;
- b) modalități de comunicare;
- c) termene de plată;
- d) modalități de compensare și garantare.

(3) Asiguratorul persoanei prejudiciate avizează asiguratorul persoanei vinovate în termen de 3 zile de la data deschiderii dosarului de daună.

(4) Asiguratorul persoanei vinovate confirmă valabilitatea contractului de asigurare RCA, în termen de 3 zile de la solicitare.

(5) Soluțiile tehnice și costul reparațiilor sunt agreate de ambii asiguratorii pe perioada instrumentării dosarului.

Capitolul VII

Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii

Art. 35. – Activitate pe teritoriul României

Asiguratorii care au dreptul de a practica asigurarea RCA pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii își desfășoară activitatea și cu respectarea prevederilor prezentei norme.

Art. 36. – Activitate pe teritoriul altor state membre sau din alte state membre

Asigurătorii RCA care notifică A.S.F. intenția de desfășurare a activității de asigurare RCA pe teritoriul altor state membre își desfășoară activitatea cu respectarea prevederilor legale aplicabile în statele membre respective.

Capitolul VIII

Documentul de intrare în reparație

Art. 37. – Prevederi generale

(1) Documentul de intrare în reparație se eliberează de către asigurători, BAAR sau FGA, în limitele legale de răspundere și competență, prin specialiștii constatare daună, în condițiile prevăzute la art. 79 alin. (2) lit. b), art. 80 alin. (2) și la art. 80¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Procesul verbal de constatare prevăzut la art. 19 poate înlocui documentul de intrare în reparație, în condițiile respectării prevederilor prezentului capitol.

(3) Eliberarea documentului prevăzut la alin. (1) nu reprezintă nota tehnică finală de constatare a daunelor și nici obligație de plată a emitentului, fapt care se precizează în conținutul documentului.

Art. 38. – Informațiile incluse

Documentul de constatare poartă înscris numele asigurătorului, BAAR sau FGA și seria unică formată cel puțin din:

- a) indicativul abreviat al județului în care este emis documentul;
- b) numărul dosarului de daună conex.

Art. 39. – Modalitatea de emitere

(1) Documentul de constatare este emis fie direct din sistemul informatic propriu fie tipărit, în două exemplare, cu aceeași valoare juridică.

(2) Documentul prevăzut la alin. (1) este înseriat conform procedurilor proprii, cu respectarea prevederilor art. 38

(3) Asigurătorii, BAAR sau FGA emit documentul de constatare respectând caracterul unic corespunzător fiecărui eveniment.

Capitolul IX

Dispoziții finale

Art. 40. – Prevederi finale

(1) Asigurătorii RCA transmit asiguraților și terțelor persoane prejudiciate, următoarele informații:

- a) condițiile privind asigurarea RCA;
- b) modul de stabilire al tarifelor de primă în baza căruia a fost înaintată oferta, în vederea contractării asigurării RCA;
- c) procedura de soluționare a reclamațiilor.

(2) A.S.F. elaborează și publică pe site-ul propriu recomandări cu privire la desfășurarea activității pe care asigurătorii RCA le pun în acord cu propriile politici scrise și proceduri interne sau transmit documentat A.S.F., până la data prevăzută în recomandările respective, refuzul motivat al aplicării acestora.

(3) Grupul Consultativ de Dialog Permanent în Domeniul Protecției Consumatorilor de Servicii Financiare Nebancare de pe lângă A.S.F. împreună cu reprezentanți ai altor autorități sau asociații care își manifestă interesul, poate supune dezbaterii situații specifice sau probleme

identificate în ceea ce privește asigurarea de tip RCA, în vederea elaborării de propuneri către A.S.F. sau părților implicate.

Titlul II

Alte prevederi referitoare la asigurările auto

Capitolul X

Constatarea amiabilă de accident

Art. 41. – Prevederi generale

(1) Pentru evenimentele în care au fost implicate două vehicule asigurate, din care au rezultat numai prejudicii materiale, avizarea daunei se poate face și în baza formularului Constatare amiabilă de accident.

(2) Completarea și semnarea formularului Constatare amiabilă de accident reprezintă descrierea unui cumul de elemente și fapte care contribuie la soluționarea dosarelor de daună, nereprezentând o recunoaștere a răspunderii conducătorilor auto.

(3) Formularul Constatare amiabilă de accident poate fi utilizat în relația cu asigurătorii fără a mai fi necesară întocmirea documentelor de constatare de către poliția rutieră, numai dacă este completat și semnat de către ambii conducători de vehicule implicați în accident.

(4) În situația în care unul dintre vehicule este staționat sau parcat, formularul poate fi completat și de către proprietarul sau utilizatorul acestuia.

(5) Asigurătorii stabilesc dreptul la despăgubiri cu respectarea condițiilor contractuale și ale dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 42. – Domeniul de aplicare

Formularul Constatare amiabilă de accident poate fi utilizat în România indiferent de locul producerii accidentului.

Art. 43. – Formatul și conținutul

(1) Formularul Constatare amiabilă de accident conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, în conformitate cu anexa nr. 7 și instrucțiunile de utilizare a acestuia, prevăzute în anexa nr. 8.

(2) Formularul Constatare amiabilă de accident conține informații privind:

- a) data și locul producerii accidentului;
- b) datele de identificare ale conducătorilor auto implicați;
- c) datele proprietarilor vehiculelor implicate;
- d) datele vehiculelor implicate și ale propriilor asigurători;
- e) circumstanțele producerii accidentului.

Art. 44. – Obligațiile asigurătorului

(1) Asigurătorii tipăresc și distribuie asiguraților formularul „Constatare amiabilă de accident” fără a inscripționa pe acesta denumirea sau sigla proprie.

(2) Asigurătorii instituie un canal de comunicare prin care asigurații și conducătorii vehiculelor pot solicita informații în legătură cu instrumentarea daunelor produse vehiculelor avariate prin accidente de circulație acoperite de contracte RCA.

(3) Accesul la canalul de comunicare menționat la alin. (2) este pus la dispoziția asiguraților la momentul încheierii contractului RCA sau pe parcursul derulării acestuia.

(4) La solicitarea asiguraților sau a conducătorilor auto, asiguratorul RCA comunică informații cu privire la:

- a) drepturile și obligațiile ce le revin acestora în baza legislației aplicabile locului de producere a evenimentului;
- b) modul de completare al formularului „Constatare amiabilă de accident”;
- c) procedurile pe care asigurații le parcurg în vederea reparației vehiculului asigurat și a instrumentării daunei;
- d) alte informații, în vederea soluționării amiabile a cazului.

Art. 45. – Prevederi finale

(1) Este interzisă îndrumarea părților implicate în accident în vederea protocolării accidentului de către poliția rutieră în cazul în care formularul de „Constatare amiabilă de accident” este utilizat cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(2) În situația în care formularul de „Constatare amiabilă de accident” este utilizat cu nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute la art. 41 alin. (1), îndrumarea părților pentru protocolarea accidentului de către poliția rutieră se realizează printr-un document justificativ.

Titlul III

Dispoziții finale

Art. 46. – Prevederi finale

(1) Anexele nr. 1-9 fac parte integrantă din prezenta normă.

(2) Nerespectarea prevederilor prezentei norme de către asiguratorii se sancționează în condițiile și potrivit prevederilor cap. X din Legea nr. 132/2017, precum și ale art. 163 din Legea 237/2015.

(3) Nerespectarea prevederilor prezentei norme de către BAAR se sancționează în condițiile și potrivit prevederilor cap. X din Legea nr. 132/2017.

Art. 47. – Intrarea în vigoare

(1) Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în ___ zile de la data publicării.

(2) Prevederile art. 7 lit. d) -h), ale art. 17 lit. i) -k) și ale art. 32 alin. (9) se aplică după preluarea de către BAAR a atribuțiilor de dezvoltare și gestionare a bazei de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României.

Art. 48. - Abrogare

La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă Norma nr. 39/2016 privind asigurările auto din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 986 din 08 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,

București, _____

Nr. _____